

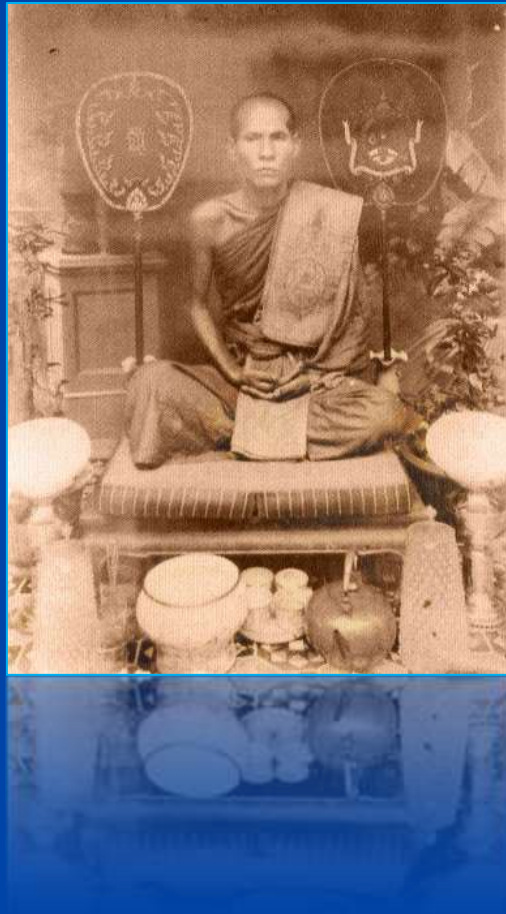

พระครูวินัยธรรม (แก้ว) วัดพวงมาลัย

ประวัติ พระครูวินัยธรรม (แก้ว พรหมสโร) วัดพวงมาลัย

ชาติภูมิ นามเดิม แก้ว ทองพันธุ์ เกิดเมื่อปีมะแม พุทธศักราช ๒๓๙๓ ที่ ต.บางแค อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม โยมบิดาชื่อ ทัพ โยมมารดาชื่อ เนียม มีพี่น้องร่วมกันทั้งหมด ๓ คน คือ ๑. พระอาจารย์เกตุ วัดทองนพคุณ จ.เพชรบุรี ๒. หลวงพ่อแก้ว วัดพวงมาลัย ๓. นายเทียน ทองพันธุ์

ชีวิตในวัยเยาว์ ได้ศึกษาหาความรู้จากโยมบิดา ซึ่งเป็นทหารวังหน้า มีวิชาอาคมแก่กล้า เป็นที่เลื่องลือ ยิ่งนัก จวบจนกระทั่งอายุครบ ๒๐ ปีบริบูรณ์ ได้เข้าสู่ร่มกาสาวพัสตร์ ณ พัทธสีมา วัดบางแคใหญ่ มี หลวงพ่อเพ็ง วัดบางแคใหญ่ เป็นพระอุปัชฌาย์ ได้รับฉายาทางธรรมว่า "พรหมสโร" โดยได้จำพรรษาที่วัดบางแคใหญ่ เพื่อศึกษาพระธรรมวินัย ตลอดจนอักขระสมัย ไทย-ขอม และพุทธาคม ๑ พรรษา จากนั้นได้เดินทางไป จ.เพชรบุรี เพื่อศึกษาพุทธาคมและวิปัสสนากรรมฐาน ที่วัดเขาตะเครา และพี่ชายของท่าน คือ พระอาจารย์เกตุ ที่วัดทองนพคุณ

ต่อมาใน พ.ศ. ๒๔๒๔ ทางวัดช่องลม จ.สมุทรสงคราม ตำแหน่งเจ้าอาวาสได้ว่างลง ชาวบ้านและเหล่าทายกทายิกาได้เล็งเห็นว่า หลวงพ่อแก้ว มีคุณสมบัติที่เพียบพร้อม อีกทั้งยังเปี่ยมไปด้วยศีลาจารวัตรอันงดงาม จึงได้พร้อมใจกันนิมนต์ให้ท่านเป็นเจ้าอาวาสวัดช่องลมสืบต่อมา

ท่านเป็นเจ้าอาวาสอยู่ ๖ ปี จนถึงพ.ศ. ๒๔๓๐ อันเป็นปีที่ สัสดีฟ่ง และ นางมาลัย ผู้มีศรัทธาปสาทะอันแรงกล้าได้สร้าง วัดพวงมาลัย จนแล้วเสร็จสำเร็จขึ้น จึงได้นิมนต์ หลวงพ่อแก้ว ให้มาเป็นเจ้าอาวาสปกครองดูแลวัดพวงมาลัย

ช่วงที่ท่านเป็นเจ้าอาวาสวัดพวงมาลัยนั้น ได้มีผลงานการพัฒนาปฏิสังขรณ์ถาวรวัตถุ ขึ้นหลายอย่าง โดยเฉพาะด้านงานก่อสร้าง ด้วยความที่ท่านมีฝีมือเชิงช่างที่ได้ร่ำเรียนจากเมืองเพชรบุรีมาแต่เก๋าก่อน จึงทำให้มีการสร้างเจดีย์ที่จำลองแบบมาจากมอญหงสาวดี พระพุทธบาทจำลอง และพระพุทธรูปปฏิมากรประจำทั้ง ๔ ทิศ มีความวิจิตรงดงามเป็นอย่างยิ่ง

หลวงพ่อคง วัดบางกะพ้อม

หลวงพ่อบาย วัดช่องลม

หลวงปู่รอด วัดบางน้ำวน

ชื่อเสียงของหลวงพ่อแก้ว เป็นที่เลื่องลือมาในสมัยนั้น ในเรื่องอาคมขลัง เป็นเจ้าอาวาสรูปแรกที่ได้ปู
พื้นฐานของวัดให้เจริญรุ่งเรืองตกทอดกันต่อมากลายเป็นวัดพวงมาลัยที่ดังงามมั่นคงมาจนทุกวันนี้
หลวงพ่อแก้ว พรหมสโร เป็นพระคณาจารย์แห่งลุ่มน้ำแม่กลองอีกท่านหนึ่ง มีชื่อเสียงโด่งดังมาก ไม่
แพ้พระคณาจารย์อื่น ๆ

เมืองสมุทรสงคราม หรือเมืองแม่กลอง มีพระเกจิอาจารย์ที่มีชื่อเสียงโด่งดังหลายรูป อาทิ
หลวงพ่อคง วัดบางกะพ้อม หลวงพ่อบาย วัดช่องลม หลวงปู่รอด วัดบางน้ำวน ฯลฯ และวัดอุมงคล
ของแต่ละรูปก็ล้วนเป็นที่นิยมสะสมอย่างมากในแวดวงนักนิยมสะสมพระเครื่องและเหรียญคณาจารย์
ทั้งสิ้น แต่มีรูปหนึ่งที่มีความโดดเด่นและมีชื่อเสียงลือเลื่องในยุคก่อนหน้านั้น เรียกได้ว่าเป็นอันดับ
หนึ่งมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันทีเดียว คือ “หลวงพ่อแก้ว วัดพวงมาลัย”

เมื่อปี พ.ศ.2416 เกิดอหิวาตกโรคระบาด ชาวบ้านไปขอน้ำมนต์จากท่านมาอาบและดื่มกินแล้วหาย
จากโรคกันมาก ชื่อเสียงของท่านก็โด่งดังเลื่องลือไปถึงเจ้าฟ้าเจ้าแผ่นดินในกรุงเทพฯ มีเจ้านายหลาย

พระองค์มาเยี่ยมหลวงพ่อก้าว เช่น พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรส สมเด็จพระยาตมจัตมาธิบดีราชานุภาพ สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยาภาณุพันธุวงศ์วรเดช เป็นต้น

สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยาภาณุพันธุวงศ์วรเดชนั้น ทรงคุ้นเคยกับหลวงพ่อก้าวเป็นพิเศษ ทรงสร้างตำหนักชื่อว่า "ญาโณยาน" ไว้ที่ข้างวัดพวงมาลัย 1 หลัง เพื่อเป็นที่พักผ่อน พระตำหนักที่สมเด็จพระนรเศรษฐ์วรพินิต เคยเสด็จประทับมา แต่ปัจจุบันได้ถูกรื้อไปแล้ว เหลือแต่ที่ดินเป็นมรดกตกทอดแก่ทายาทในตระกูลภาณุพันธุ ปัจจุบันได้กระทำเป็นพินัยกรรมถวายให้เป็นที่ธรณีสงฆ์ของวัดพวงมาลัยแล้ว

หลวงพ่อก้าว ได้มรณภาพ เมื่อ พ.ศ.๒๔๖๒ สิริรวมอายุ ๖๙ ปี พรรษา ๔๙ ยังนำมาซึ่งความโศกเศร้าของชาว อ.อัมพวา และละแวกใกล้เคียงเป็นอย่างยิ่ง ที่ได้สูญเสียพระเถรอาจารย์ผู้ทรงไว้ซึ่งพุทธาคมอีกรูปหนึ่งของ จ.สมุทรสงคราม อย่างมิรู้ลืม

สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรส

สมเด็จพระกรมพระยาดำรงราชานุภาพ

สมเด็จพระเจ้าฟ้าภาณุรังสีสว่างวงศ์
กรมพระยาภาณุพันธุมาศวรเดช

วัตถุมงคล หลวงพ่อแก้ว

★ เหรียญพระพุทธรูป หลวงพ่อแก้ว พรหมสโร วัดพวงมาลัย รุ่นแรก เนื้อทองแดง หลวงพ่อแก้วได้จัดสร้างเหรียญรุ่นนี้ ปี พ.ศ. 2459 ในโอกาสสร้างพระอุโบสถวัดพวงมาลัย

ลักษณะเหรียญ ด้านหน้าตรงกลางเป็นรูปจำลองพระพุทธรูปปฏิมากรปางสมาธิ รอบรูปพระพุทธรูปเป็นลายช่อดอกไม้แบบพวงมาลัย เหนือศีรษะเป็นตัว "อุณาโลม" พร้อมอักขระขอบโดยรอบขอบว่า "พุทฺธ ฐาปิต ยะฮุด นะฮุด โมฮัด" และ ปี พ.ศ. ที่สร้าง "๒๔๕๙" ด้านหลัง เป็นอักขระขอม โดยตรงใต้หูเหรียญเป็นตัว "อุณาโลม" ตรงกลาง คือ "ภู ภิ ภู ภาะ" ส่วนแถวล่างนั้นเป็นนามฉายาว่า "พรหมสโร"

เหรียญพระพุทธรูป หลวงพ่อแก้ว รุ่นแรก ปี พ.ศ. 2459

เหรียญพระพุทธรูป หลวง พ่อแก้ว รุ่นแรก ปี พ.ศ. 2459

<http://www.amuletheritage.com/p-8.html>

★ เหรียญหลวงพ่อก้าว วัดพวงมาลัย จังหวัดสมุทรสงคราม เป็นเหรียญรูปเหมือนหลวงพ่อก้าว หลวงพ่อท่านได้จัดสร้างเหรียญนี้ ปี พ.ศ. 2459 ในโอกาสสร้างพระอุโบสถวัดพวงมาลัย นับเป็นเหรียญที่ได้รับความนิยมสูงสุดในบรรดาวัตถุมงคลของหลวงพ่อก้าว

ลักษณะเหรียญ ด้านหน้า มีรูปเหมือนหลวงพ่อก้าวนั่งขัดสมาธิเต็มองค์ ล้อมรอบด้วยลายช่อดอกไม้แบบพวงมาลัย เนื้อสีระชะเป็นตัว "อุณาโลม" พร้อมอักขระขอม และระบุปี พ.ศ. ที่สร้าง "๒๔๕๙" ด้านหลัง เป็นอักขระขอม ตรงใต้หูเหรียญมีอุณาโลม ตรงกลาง มีคาถาหัวใจสี่สหาย "ภู ภิ ภู ภาะ" ส่วนแถวล่างนั้นเป็นนามฉายาว่า "พรหมสโร"

เหรียญรูปเหมือนหลวงพ่อก้าว รุ่นแรก ปี พ.ศ. 2459

เหรียญรูปเหมือนหลวงพ่อแก้ว รุ่นแรก ปี พ.ศ. 2459

เหรียญรูปเหมือนหลวงพ่อแก้ว รุ่นแรก ปี พ.ศ. 2459

เหรียญรูปเหมือนหลวงปู่แห้ว รุ่นแรก ปี พ.ศ. 2459

★ เหรียญหล่อ หลวงพ่อแก้ว วัดพวงมาลัย พิมพ์เศียรโล้น ปี 2460

ลักษณะเหรียญ ด้านหน้า เป็นรูปพระพุทธปางสมาธิพาดผ้าสังฆาฏิ องค์พระมีเส้นซุ้มและอาสนะ มีอักษรยันต์ล้อมรอบองค์พระ ด้านหลัง มียันต์ ด้านล่างมีตัวเลขไทย “๒๔๖๐” ระบุปีที่สร้าง

เหรียญหล่อ หลวงพ่อแก้ว วัดพวงมาลัย พิมพ์เศียรโล้น ปี 2460

<http://www.amuletheritage.com/p-8.html>

วัดพวงมลัย ที่ตั้ง : ตำบลแม่กลอง อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม ละติจูด $13^{\circ} 24' 59.31''$
เหนือ ลองจิจูด $99^{\circ} 59' 21.21''$ ตะวันออก

ประวัติวัดพวงมลัย โดยสังเขป

วัดพวงมลัย ตั้งอยู่ริมแม่น้ำแม่กลอง สร้างขึ้นในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ระหว่างปี พ.ศ. 2415 – 2430 โดยสัสดีพ่วงและนางมลัยได้มีศรัทธาถวายที่ดินของตน ให้สร้างเป็นวัด ได้ชื่อว่า “วัดพวงมลัยสุนทราราม” ต่อมาภายหลังเรียกชื่อสั้นๆ ว่า วัดพวงมลัย และเพี้ยนจนกลายเป็นวัดพวงมลัยในทุกวันนี้ หลังจากการสร้างวัดแล้วเสร็จ สัสดีพ่วงและนางมลัยได้อาราธนาพระครูวินัยธรรม (หลวงพ่อก้าว พรหมสโร) จากวัดช่องลมมาเป็นเจ้าอาวาสรูปแรก หลวงพ่อก้าวได้นำพระบรมสารีริกธาตุเมื่อครั้งออกธุดงค์จากประเทศพม่ามาด้วย และได้จำลองแบบเจดีย์มอญจากหงสาวดีมาสร้างที่วัดพวงมลัย เรียกว่า เจดีย์หงสาวดีหรือเจดีย์หงสา ด้านในพระเจดีย์มีรอยพระพุทธรูปจำลอง และมีพระพุทธรูปปฏิมากรอยู่ทั้งสี่ทิศ ในปี พ.ศ. 2539 กรมศิลปากรได้ประกาศขึ้นทะเบียนวัดพวงมลัยเป็นโบราณสถานของชาติ ภายในวัดมีโบราณสถานและโบราณวัตถุที่สำคัญ ได้แก่

☀ พระพุทธรูปปางมารวิชัย หน้าตักกว้าง 2 ศอก สูง 3 ศอกเศษ หล่อด้วยทองเหลือง เป็นพระประจำวัดมาแต่เดิม และพระพุทธรูปปางไสยาสน์หล่อด้วยทองเหลือง ยาว 2 วาเศษ ประจำอยู่ในวิหาร พระพุทธรูปปางมารวิชัย มีซุ้มเรือนแก้ว หล่อด้วยทองเหลือง หน้าตักกว้าง 3 ศอก สูง 17 นิ้ว เป็นพระประธานอยู่ในอุโบสถ

☀ เจดีย์หงสา เป็นเจดีย์ทรงปราสาทแบบมอญที่มีการผสมผสานศิลปะไทยและจีน ความกว้าง 8 เมตร สูง 10 เมตร ก่ออิฐถือปูน ฐานด้านล่างโปร่งมีซุ้มจตุรมุข ลักษณะเป็นซุ้มหน้านางซ้อนกัน 3 ชั้น ระหว่างซุ้มมีเจดีย์ ใต้ฐานเจดีย์ประดิษฐานพระพุทธรูปจำลอง ด้านข้างมีซุ้มเจาะเป็นช่องสำหรับประดิษฐานพระพุทธรูปทั้ง 4 ทิศ ผนังซุ้มโค้งสำหรับประดิษฐานพระพุทธรูป ถัดขึ้นไปเป็นฐานรูปสัตว์ต่าง ๆ ล้อมรอบและรูปครุฑแบกเรือนธาตุ มีซุ้มขนาดเล็กอีก 2 ซุ้ม ยอดบนสุดเป็นองค์ระฆังสภาพชำรุดทรุดโทรมมาก

ประวัติของพระเจดีย์องค์นี้หลงปู่แก้วสร้างขึ้น เพื่อบรรจุพระบรมสารีริกธาตุที่ได้อัญเชิญมาเมื่อครั้งออกธุดงค์ไปพม่า และได้จำแบบพระเจดีย์พม่ามาสร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2430

เจดีย์หงสา

เจดีย์หงสา

☀ พระวิหาร อาคารก่ออิฐถือปูน หลังคาเครื่องไม้มุงกระเบื้อง ช่อฟ้าใบระกาปูนปั้นแบ่ง ออกเป็น 3 ชั้น ชั้นบนสุดเป็นภาพปูนต้ำรูปพระพุทธรูปปางสมาธิ ชั้นกลางเป็นรูปเครื่องบูชาและเทพ พนม ชั้นล่างเป็นภาพเทพพนม พระวิหารนี้สร้างเมื่อ พ.ศ. 2501 - 2503

☀ พระอุโบสถ พระอุโบสถก่ออิฐถือปูน หลังคาเครื่องไม้มุงกระเบื้อง ผนังสกัดด้านหน้า พระอุโบสถมีภาพปูนปั้นปูนต้ำรูปพระพุทธเจ้าประทับยืน ด้านข้างซ้าย - ขวามีรูปพระอัครสาวกยืน พนมมือ ผนังสกัดด้านหน้าและหลังมีประตูทางเข้าด้านละ 2 ประตู ซุ้มประตูลวดลายปูนปั้นตกแต่ง กระเบื้องแบบจีน เป็นภาพพระพุทธรูปประทับนั่ง แสดงปางมารวิชัย มีปี พ.ศ. ระบุ 2465 ด้านข้าง กรอบ 6 ประตู มีภาพจิตรกรรมรูปชาวจีน ซุ้มหน้าต่างปูนปั้นทรงมงกุฏ บานหน้าต่างไม้จำหลักเป็น รูปเทวดาคู่ พระอุโบสถมีกำแพงแก้วก่ออิฐถือปูนล้อมรอบ มีซุ้มประตูทางเข้าทรงมงกุฏ จำนวน 6 ซุ้ม บานประตูไม้มีลวดลายจำหลักทาสีเป็นรูปรามเกียรติ์ สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นสมัยรัตนโกสินทร์ รัชกาล ที่ 6

☀ ศาลาท่าน้ำ ศาลาไม้ทรงจตุรมุข หลังคาเครื่องไม้มุงกระเบื้องดินเผาลดชั้น 2 ชั้น ด้านข้างมี หลังคาปีกนก รองรับโครงหลังคาด้วยเสาไม้กลม ซ่อฟ้าใบระกาไม้ หน้าบันไม้แกะสลักรูปสิงห์และ คชสีห์ ศาลาโปร่งไม่มีฝา มีระเบียงลูกกรงเล็ก ๆ ตรงกลางเป็นทางเดินโล่งจากทางด้านทิศตะวันออก - ตะวันตก เพดานศาลาท่าน้ำมีภาพจิตรกรรมฝีมือช่างจีน เป็นภาพเทวดา เรือสำเภา พระพุทธรูป และสุภาพสตรี คำพังเพย สันนิษฐานว่า เขียนขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 4 - 5 ศาลาท่าน้ำหลังนี้ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เคยใช้เสด็จขึ้นวัดพวงมาลัย ปัจจุบันได้รับการบูรณะใหม่ วัดพวงมาลัยแห่งนี้ ได้รับการขึ้นทะเบียนโบราณสถาน และกำหนดเขตที่ดินโบราณสถานใน ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 113 ตอนพิเศษ 50 ง วันที่ 18 ธันวาคม พ.ศ. 2539

ที่มา : กระทรวงวัฒนธรรม, www.m-culture.go.th/ , วัดพวงมาลัย สมุทรสงคราม

(ข้อมูลคัดลอกจาก : โบราณสถานที่ยังมีได้ขึ้นทะเบียนเล่มที่ 2. โครงการสำรวจ
ขึ้นทะเบียน โบราณสถานเร่งด่วน กองโบราณคดี กรมศิลปากร, 2533).

วัดพวงมาลัย สมุทรสงคราม, <https://www.facebook.com/วัดพวงมาลัย-สมุทรสงคราม/> ,
วัดพวงมาลัย สมุทรสงคราม, โพสต์ 2 กันยายน พ.ศ. 2556.

ต้น อ้อมน้อย, www.komchadluek.net/ , พระครูวินัยธรรม (แก้ว พรหมสโร)
วัดพวงมาลัย, โพสต์ 13 เมษายน พ.ศ. 2562.

Komchadluek, หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก, ฉบับวันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2558.

Trueamulet, www.trueamulet.com/ , ข้อมูลประวัติ หลวงพ่อแก้ว วัดพวงมาลัย
สมุทรสงคราม.

วัด.ไทย, <http://www.xn--l3c1b4a.xn--o3cw4h/> , วัดพวงมาลัย (Wat Phuang
Malai), โพสต์ พ.ศ. 2557.

Google, <https://www.google.com/maps/> , ภาพ วัดพวงมาลัย สมุทรสงคราม.

amuletheritage.com